

KATEDRA PSYCHOLOGIE

TÉMATICKÉ OKRUHY K SZK

V. ročník

PORADENSKÁ PSYCHOLOGIE

1. Charakteristika poradenství, poradenské systémy a přístupy, místo poradenské psychologie
2. Poradenský tým, úloha poradenského psychologa, první kontakt s klientem, role času v poradenství
3. Verbální komunikace v poradenském procesu
4. Neverbální komunikace v poradenském procesu
5. Anamnestický rozhovor, diagnostika, poradenské interview
6. Rizikovní klienti
7. Párové, rodinné a skupinové poradenství
8. Na klienta zaměřené terapie
9. Proces na klienta zaměřené terapie
10. Práce se skupinou
11. Psychologické poradenství v jednotlivých fázích vývoje dítěte
12. Školní psychologické poradenství (koncepce, praxe)
13. Psychologická problematika školní připravenosti, poruch učení a chování na počátku školní docházky
14. Problémoví žáci, jejich klasifikace, prevence a poradenství
15. Poradenství pro nadané a talentované
16. Poradenství ve volbě povolání a profesionálním vývoji
17. Předmanželské poradenské programy, sexuální výchova a výchova k manželství, partnerství a rodičovství
18. Manželské a rodinné poradenství a rodičovství
19. Základní typy problémů v manželském poradenství, jejich řešení
20. Rodinná terapie, teoretická východiska, metody
21. Poradenství v oblasti trávení volného času
22. Poradenství ve sféře drogových a dalších závislostí
23. Diagnostika při základních školních obtížích (poruchy chování, učení)
24. Diagnostická strategie v různých věkových obdobích
25. Diagnostika v soudně znalecké praxi
26. Formulace zpráv a nálezů, komunikace s institucemi

Doporučená literatura:

- GABURA, J.-PRUŽINSKÁ, J.: poradenský proces. Praha, Sociol. nakl. 1995.
MATOUŠEK, O.: Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha, Sociol. nakl. 1997.
MATĚJČEK, Z.-DYTRYCH, Z.: Nevlastní rodiče a nevlastní děti. Praha, Grada 2000.
RIEFOVÁ, S.F.: Nesoustředěné a neklidné dítě ve škole. Praha, Portál 1999.
NOVOSAD, L.: Základy speciálního poradenství. Praha, Portál 1999.
POKORNÁ, V.: Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch učení. Praha, Portál 2000.
KUCHARSKÁ, A.: Specifické poruchy učení a chování. Praha, Portál 2000.
RONENOVÁ, T.: Psychologická pomoc dětem v neshodách. Praha, Portál 2000.
SCHMIDBAUER, W.: Psychická úskalí pomáhajících profesí. Praha, Portál 2000.
KRATOCHVÍL, S.: Manželská terapie. Praha, Portál 2000.
NEŠPOR, K.: Návykové chování a závislosti. Praha, Portál 2000.
PRAŠKO, J.: Pomoc v zoufalství a beznaději. Praha, Grada 1998.
KOŠČO, J.: Poradenská psychologie. Bratislava, SPN 1987.
MATĚJČEK, Z.: Praxe dětského psychologického poradenství. Praha 1991.
OSLADILOVÁ, D.: Úvod do školního psychologického poradenství. Olomouc, FF UP 1986.
KOLUCHOVÁ, J.-MORÁVEK, S.: Psychologická diagnostika dětí a mládeže. Olomouc, FF UP 1990.
HARGAŠOVÁ, M.: Poradenská psychologie. Bratislava, UK 1983.

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

Doc. P.Cakirpaloglu
Psychologie osobnosti
Tematické okruhy ke SZZk

1. Předmět studia psychologie osobnosti
2. Výzkumná strategie v psychologii osobnosti
3. Strukturální, dynamické a vývojové aspekty osobnosti
4. Vnitřní a vnější zdroje utváření a vývoje osobnosti.
5. Psychoanalytická koncepce osobnosti
6. Rysový a faktorový přístup
7. Humanistické a fenomenologické pojetí osobnosti
8. Sociálně kognitivní koncepce osobnosti
9. Pojetí temperamentu; typologie osobnosti související s konstitučními vlastnostmi.
10. Pojem charakter; teoretické a empirické přístupy k vývoji morálních a etických vlastností.
11. Poznávací funkce osobnosti
12. Schopnosti, inteligence, tvořivost
13. Vědomí, uvědomování, sebeuvědomování
14. Pojem Já, složky, obranné mechanismy
15. Emoce
16. Vůle
17. Motivace a motiv
18. Konflikt, frustrace, úzkost, způsoby řešení frustračních situací
19. Osobnostní dispozice, postoje, hodnoty, stereotypie, předsudky
20. Poruchy osobnosti

Základní literatura:

Balcar, K.: Úvod do studia psychologie osobnosti. SPN, Praha 1983.
Cakirpaloglu, P.: Psychologie hodnot. Votobia, Olomouc 2004.
Hall, C.S., and Lindzey, G.: Psychologia osobnosti. SPN, Bratislava, 2002..
Drapela, V.: Přehled teorií osobnosti. Portál, Praha 1997.

Doporučená literatura:

Plotnik, R.: Introduction to Psychology. Fifth Edit. San Diego State Univ. Brooks/Cole, 1999.
Myers, G.D.: Psychology, Fourth Edit. Hope College, Holland - Michigan, 1995.
Phares, E.J., Chaplin, F.W.: Introduction to Personality. Fourth Edit. Addison-Wesley Longman, 1997.
Freud, S.: Úvod do psychoanalýzy
Jung, C.G.: Psychologické typy
Jung, C.G.: Analytická psychologie - její teorie a praxe : tavistocké přednášky
Adler, A.: Porozumění životu : úvod do individuální psychologie
Adler, A.: Smysl života
Horneyová, K.: Neuróza a lidský růst : zápas o seberealizaci
Fromm, E.: Strach ze svobody
Fromm, E.: Mít nebo být?
Fromm, E.: Anatomie lidské destruktivity
Erikson, E. H.: Životní cyklus rozšířený a dokončený

KLINICKÁ PSYCHOLOGIE

1. Psychologie nemocných, vliv akutní a chronické nemoci na psychiku, invalidita, problematika bolesti a smrti.
2. Psychosomatická koncepce, psychosomatické onemocnění a psychologická problematika v jednotlivých oborech lékařství.
3. Poruchy intelektu v dětském a dospělém věku, diferenciálně diagnostické problémy, mentální retardace, oligofrenie a demence.

4. Neurotické poruchy a poruchy osobnosti, diagnostické a vývojové aspekty, symptomatologie, terapeutické možnosti.
5. Základní psychotická onemocnění, přehled etiopatogeneze, diagnostiky a terapie.
6. Závislost na alkoholu a drogách, etiopatogeneze, diagnostika, terapie.
7. Sexuální dysfunkce a deviace. Symptomatologie, diagnostika a terap. možnosti.
8. Problematika neuropsychologická, psychické poruchy při mozkových lézích, možnosti psychodiagnostické.
9. Gerontopsychiatrie a problémy stárnutí, involuční psychózy.
10. Deprese, diferenciální diagnostika a terapie, problematika sebevražd, krizové intervence a telefonická první pomoc.
11. Biologická terapie, psychoterapie a rehabilitace duševních poruch.
12. Psychoanalýza, hlubinná psychologie a dynamická psychoterapie.
13. Humanistická psychoterapie, logoterapie, empatická terapie a terapeutický vztah.
14. Behaviorální, kognitivní a kognitivně behaviorální terapie, komunikační a systémový přístup.
15. Hypnóza, sugesce, relaxační a imaginační techniky.
16. Skupinová dynamika a skupinová psychoterapie, koncepce a techniky, terapeutická komunita.
17. Manželská a rodinná terapie.
18. Sexuální psychologie, sexuální výchova a sexuální terapie.
19. Výzkum v klinické psychologii, druhy výzkumných projektů, příklady výzkumů s kontrolními skupinami.
20. Proměnné v klinické psychologii a psychoterapii
21. Integrativní psychoterapie, společné, alternativní a specifické účinné faktory u různých druhů poruch.
22. Náplň a vymezení psychologické diagnostiky v dětské a dospělé praxi.
23. Diagnostika osobnosti u dětí a dospělých
24. Projektivní techniky
25. Výkonové a dotazníkové techniky v psychodiagnostice
26. Klinický a psychometrický přístup v diagnostice

Pro malé rigo z klinické psychologie není otázka č. 2, 8, 9 a 19 ostatní otázky zůstávají.

Literatura z klinické psychologie:

- Dostálová o.: Psychoterapeutický přístup k onkologickým nemocným Praha, Avicenum 1986
- Baštecký J., Šavlík J., Šimek J.: Psychosomatická medicína. Praha Grada 1993
- Janík A., Dušek K.: Diagnostika duševních poruch. Praha, Avicenum 1987
- Koluchová J., Morávek S.: Psychologická diagnostika dětí a mládeže. Olomouc, UP 1991 (nebo Švancara J. a kol. Diagnostika psychického vývoje, Praha, Avicenum 1980)
- Kondáš O.: Klinická psychológia. Martin, Osveta 1977
- Kondáš O., Kratochvíl S., Syříšťová E.: Psychoterapia a reedukácia, Martin, Osveta 1989.
- Kratochvíl S.: Základy psychoterapie. Praha, Portál 1997.
- Kratochvíl S.: Skupinová psychoterapie v praxi. Praha, Galén 1995.
- Kratochvíl S.: Manželská terapie. Hradec králové, Mach 1992.
- Kratochvíl S.: Terapie funkčních sexuálních poruch. Praha, Avicenum 1987.
- Křivohlavý J.: Psychologická rehabilitace zdravotně postižených. Praha, Avicenum 1985.
- Mohapl P.: Vybrané kapitoly z klinické psychologie I a II. Olomouc UP 1988, 1990.
- Mohapl P.: Úvod do psychologie zdraví a nemoci. Olomouc, UP 1992 (nebo Křivohlavý J.: Jak zvládat stres. Praha, Grada 1984).
- Morávek S.: Úvod do psychodiagnostiky dospělých. Olomouc, UP 1997.
- Řehan V.: Závislost na alkoholu a jiných drogách - psychologický přístup. Olomouc, UP 1994 (Heller J. a kol. Závislost známá neznámá. Praha, Grada 1996, nebo Nešpor K., Csémy L. Léčba a prevence závislostí. Praha, Psychiat. Centrum 1996).
- Říčan P., Krejčířová D. a kol.: Dětská klinická psychologie 3. Vyd. Praha, Grada 1997.
- Smolík P.: Duševní a behaviorální poruchy. Praha. Maxdorf 1996 (nebo Hoeschl C.: Psychiatrie pro praktické lékaře, Praha, H+H 1996, nebo MKN 10 - Duševní poruchy a poruchy chování, Praha, Psychiatrické centrum 1992).
- Svoboda M.: Metody psychologické diagnostiky dospělých. Praha, CAPA 1992 (nebo Kondáš O. a kol. Psychodiagnostika dospělých, Martin, Osveta 1992)
- Syříšťová E. a kol.: Skupinová psychoterapie psychotiků a osob s těžším somatickým postižením. Praha, Avicenum 1989.
- Vencovský E., Dobiáš J.: Psychoterapie, Praha, Avicenum 1976 (nebo Zvolský P. a kol. Obecná psychiatrie, UK Praha 1994 a Speciální psychiatrie, UK Praha 1996).
- Vymětal J. a kol.: Obecná psychoterapie. Praha, Psychoanal. nakl. 1997.

PSYCHOLOGIE PRÁCE

1. Základní systematika předmětu psychologie práce, organizace a řízení
2. Analýza práce a pracovní místo
3. Obecné principy personálního výběru
4. Metody personálního výběru
5. Hodnocení pracovního výkonu
6. Posuzování, assessment centra
7. Management kariéry
8. Sociální psychologie práce v rámci skupiny v organizaci v managementu, základní přístupy
9. Možnosti aplikace sociální psychol. práce v managementu, v organizaci, rozvojové tendence v managementu a úloha soc. psych. Práce
10. Teorie pracovní motivace v kontextu s přístupy k řízení
11. Teorie pracovní motivace zaměřené na poznání motivačních příčin
12. Teorie prac. motivace zaměřené na průběh motivačního procesu
13. Teorie prac. motivace zaměřené na speciální účely
14. Motivace výkonu, výkonnosti, motivace, vnitřní a vnější motivy práce
15. Determinanty pracovní motivace, vnitřní a vnější motivy práce
16. Profilující motivační činitele, základní přehled
17. Význam statusu a pozice v pracovní motivaci
18. Úloha obsahu práce v pracovní motivaci
19. Role odměňování v pracovní motivaci
20. Společenské pracovní prostředí jako činitel pracovní motivace
21. Pracovní motivace v procesuálním pojetí
22. Motivace v psychologii organizace
23. Řízení pracovní motivace, motivační programy
24. Vedení, teorie, styly
25. Moc
26. Komunikování
27. Psychologie pracovní skupiny
28. Základní formy chování a jednání v organizaci, přehled teoretických východisek a determinant

Malé rigo: všechny okruhy kromě č. 17,18,19,20,

Doporučená literatura: Vtípil, Z.: Sociální psychologie práce (Pracovní motivace). /Učební text./ Olomouc, Katedra psychologie FF UP 1993 Bělohlávek, F.: Řízení lidských zdrojů. /Skriptá./ Olomouc, UP 1994 Bedrnová, E.-Nový, I.: Psychologie a sociologie v řízení firmy. Praha, Prospektrum 1994. Štikar, J.: et al: Základy psychologie práce a organizace. Praha, FF UK 1996.